

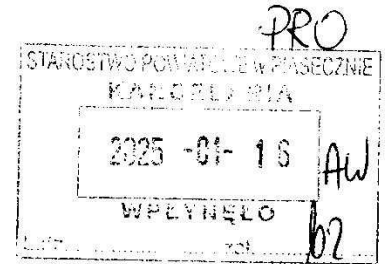
MAZOWIECKI •
WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR
ZABYTKÓW

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie
ul. Nowy Świat 18 20, 00-373 Warszawa
tel. (+48) 22 443 04 00, fax (+48) 22 443 04 01
www.mwkp.pl

RPW/2593/2025 P
Data: 2025-01-16

WA.5133.1.2024.AO

Warszawa, dnia 13.01.2025 r.

ZAWIADOMIENIE

Działając na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292), oraz § 15 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz.U. 2011 nr 113 poz. 661, ze zm.)

- zawiadamiam o włączeniu karty ewidencyjnej zabytku archeologicznego lądowego (KEZAL) o numerze AZP 60-66/71 (nr 17 w miejscowości) obejmującego relikty rezydencji letniej króla Augusta III Sasa, zlokalizowanego na terenie działek nr ew.: 38, 53 obr. 20; 1/2, 2, 3, 4, 5/1, 5/2, 6, 7/1, 7/2, 7/3, 7/4, 7/5, 4/6, 7/7, 7/8, 7/9, 7/15, 7/16, 7/19, 7/22, 7/24, 8/18, 8/20, 58/6 obr. 27, położonych w miejscowości PIASECZNO, gm. Piaseczno, pow. piaseczyński, do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

W ramach rozpoznania wartości zabytkowych stanowiska archeologicznego MWKZ dokonał kwerendy archiwalnej oraz analizy dokumentacji dotychczasowych badań archeologicznych przeprowadzonych na tym obszarze. Przedmiotowy zabytek stanowią relikty letniej rezydencji króla Augusta III Sasa z pierwszej połowy XVIII w. Na podstawie analizy danych archiwalnych zgromadzonych w zbiorach drezdeński przeprowadzonej przez Andrzeja Gałkowskiego należy stwierdzić, że na ww. terenie zostały zbudowane dwa pałace: *das Lustpalais* wzniesiony w latach 1735–1736 przez Aleksandra Józefa Sułkowskiego oraz *das Jagdpalais* zbudowany w latach 1748–1750 przez Henryka von Brühla.

W 1729 r. Aleksander Józef Sułkowski, łowczy nadworny litewski (a później także pierwszy minister rządu saskiego, kawaler Orderu Orła Białego, generał saskiej piechoty) został starostą piaseczyńskim. W latach 1735 – 1736 Sułkowski nabył w drodze wymiany z miastem Piasecznem grunty, na których urządził dla króla Augusta III Wettyna ogród do zabaw myśliwskich (zwierzyniec) wraz z okazałym drewnianym pawilonem myśliwskim (*das Lustpalais*). Pawilon ten został przetransportowany z Królikarni – z miejsca, w którym w 1732 r. odbył się wielki Kampament Czerniakowski, tj. rewia wojsk polsko-saskich. Obecnie na terenie tym zlokalizowane są budynki starostwa oraz biblioteki powiatowej wraz z częścią przylegającego do niej parku

W roku 1748 r. starostą piaseczyńskim został następca Sułkowskiego w rządzie saskim, pierwszy minister Henryk von Brühl. W latach 1748–1750 na tym samym miejscu, gdzie stał pawilon myśliwski w Piasecznie, wznosił on okazały pałac myśliwski wraz z komnatami królewskimi dla Augusta III Wettyna (*das Jagdpalais*). Równocześnie z inicjatywy Brühla powstał w parku Dom Starosty (w miejscu, gdzie obecnie znajduje się „Poniatówka”). Piaseczno zyskało nowe założenie architektoniczno-urbanistyczne w stylu barokowym składające się z kościoła (przebudowanego

na styl barokowy), pałacu myśliwskiego, Domu Starosty wraz z folwarkiem, parku ze zwierzyńcem oraz ratusza. Po obu stronach pałacu zlokalizowane były dwie oficyny oraz dwie kordegardy na planie kwadratu dla *lejbkompanii* (gwardia przyboczna).

Główne elementy tego założenia były rozmieszczone wzdłuż osi symetrii wspólnej dla pałacu i ogrodu. Początek układu stanowiła aleja wjazdowa. Na dziedziniec prowadziła aleja lipowa (dzisiejsza ul. Królewskie Lipy). Przecinała ją brukowana droga łącząca Piaseczno z Chyliczkami (dzisiejsza ul. Chyliczkowska). Dziedziniec przed pałacem ogrodzony był drewnianym płotem, w którym zlokalizowano trzy bramy – jedną wielką na osi pałacu i dwie po bokach. Na osi wjazdu stał pałac, który stanowił dominantę całego założenia. Centralnym elementem było paradne wejście i wielki salon otwarty na ogród. Pałac był budynkiem piętrowym, murowanym, krytym gontem malowanym na czerwono. Od wschodu i zachodu flankowały go dwie parterowe oficyny zamykające dziedziniec. Wschodnia oficyna mieściła kuchnię, zachodnia zaś miała charakter mieszkalny. Za pałacem rozciągał się ogród, w który wkomponowano salony ogrodowe, wgłębniaki, boskiety, teatry. Zarys wewnątrz wyznaczały aleje, szpalery drzew, czasem mury. *Z pałacu wychodziło się do głównego salonu ogrodowego. Salon był półkoliście zamknięty strzyżonym szpalerem drzew. Wewnątrz od strony pałacu znajdowały się dwa tarasy o nawierzchni żwirowej. Pierwszy, szeroki otaczał pałac i miał połączenie z dziedzińcem. Z niego na niższy poziom prowadziły murowane schody zlokalizowane na głównej osi założenia. Drugi, węższy był wkomponowany w układ parterów ogrodowych położonych poniżej. Łączyła je pochylnia. Tarasowy układ zakomponowano tak, by spacerując, można było podziwiać ozdobne partery, których wzory wyznaczały nasadzenia bukszpanów, kwiatów oraz drzewka cytrusowe w donicach wystawiane z oranżerii. Skrzyżowania ścieżek zapewne podkreślały rzeźby ustawione na postumentach. Całość ozdabiała altany lub pawilony ogrodowe. Przez środek salonu ogrodowego przebiegała aleja podkreślająca główną oś założenia. Poza salonem jej kontynuacją była aleja z boskietami po obydwu stronach (boskiet to zwarty masyw drzew o geometrycznym zarysie ujęty w ściany żywopłotów). Zamknięcie stanowił parter wodny założony na planie prostokąta, który zasilala rzeczka Peretka płynąca przez środek parteru (D. Pape, *Przemiany kompozycyjno-przestrzenne terenu dzisiejszego parku w Piasecznie od czasów saskich do II wojny światowej* [w:] *Obiekty zabytkowe w Piasecznie. O historii i przyszłości, Piaseczno 2021*).*

Pałac w Piasecznie został spalony w czasie insurekcji kościuszkowskiej w 1774 r. Obecnie na terenie pałacu – korpusu głównego oraz oficyny wschodniej – zlokalizowany jest budynek starostwa. Na miejscu oficyny zachodnie stoi budynek biblioteki powiatowej oraz parking.

W trakcie różnych prac remontowych przy ww. budynkach natrafiano na relikty założenia saskiego. W ocenie tut. Organu wszelkie zmiany w zagospodarowaniu i urządzeniu przedmiotowego terenu zważywszy na historię miejsca winny być uzgadniane z Mazowieckim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków a w przypadku, gdy przekształcenia takie wiążą się z ryzykiem natrafienia na relikty rezydencji letniej króla Augusta III Sasa, działania winny być objęte badaniami archeologicznymi mającymi na celu pełną eksplorację i dokumentację struktur i nawarstwień kulturowych.

Na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wojewódzki konserwator zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa, a zgodnie z art. 22 pkt. 4 i 5 tejże ustawy, w gminnej ewidencji zabytków (prowadzonej przez organy samorządu terytorialnego w formie kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy) powinny być ujęte zabytki nieruchome: wpisane do rejestru zabytków, znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji oraz inne zabytki

wyznaczone przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r., poz. 725 ze zm.), w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim/samorządowym konserwatorem zabytków

Artykuł 7 pkt. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami uwzględnia również ochronę dla zabytku nieruchomego figurującego w gminnej ewidencji zabytków poprzez ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (linii kolejowej/ lotniska użytku publicznego).

Natomiast zgodnie z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia o zamiarze włączenia karty ewidencyjnej zabytku do wojewódzkiej ewidencji zabytków, o włączeniu tej karty, sporządzeniu nowej karty ewidencyjnej zabytku, o zamiarze wyłączenia karty ewidencyjnej zabytku z wojewódzkiej ewidencji zabytków lub o wyłączeniu tej karty wojewódzki konserwator zabytków zawiadamia niezwłocznie właściciela lub posiadacza zabytku albo nieruchomości lub rzeczy ruchomej, która przestała być zabytkiem.

Załączniki:

1. kopia karty ewidencyjnej zabytku archeologicznego lądowego (KEZAL)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

/-/

Marcin Dawidowicz

/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. Gmina Piaseczno
2. Pan Wiktor Lasota
3. Pani Ewa Lasota
4. Pan Wojciech Robert Ziótkowski
5. Pani Iwona Ewa Ciszewska
6. Pani Elżbieta Godlewska
7. Pani Monika Maria Godlewska
8. Pani Hanna Urszula Lasota
9. Pan Andrzej Lasota
10. Pan Jarosław Piotr Jabłoński
11. Pan Dawid Bartłomiej Lisik
12. Powiat Piaseczyński
13. Pan Kazimierz Turski
14. Pani Maria Aniela Turska
15. Pani Bogusława Kurowska
16. Pan Szymon Nowak

17. Pani Jadwiga Nowak
18. Pani Janina Bańko
19. Pani Stanisław Kijewski
20. Pan Michał Paliwoda (adres nieustalony, egzemplarz w aktach sprawy)
21. Pani Aniela Paliwoda (adres nieustalony, egzemplarz w aktach sprawy)
22. Starostwo Powiatowe w Piasecznie
23. Aa. (WA AO)

Do wiadomości:

1. Narodowy Instytut Dziedzictwa + KEZA

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

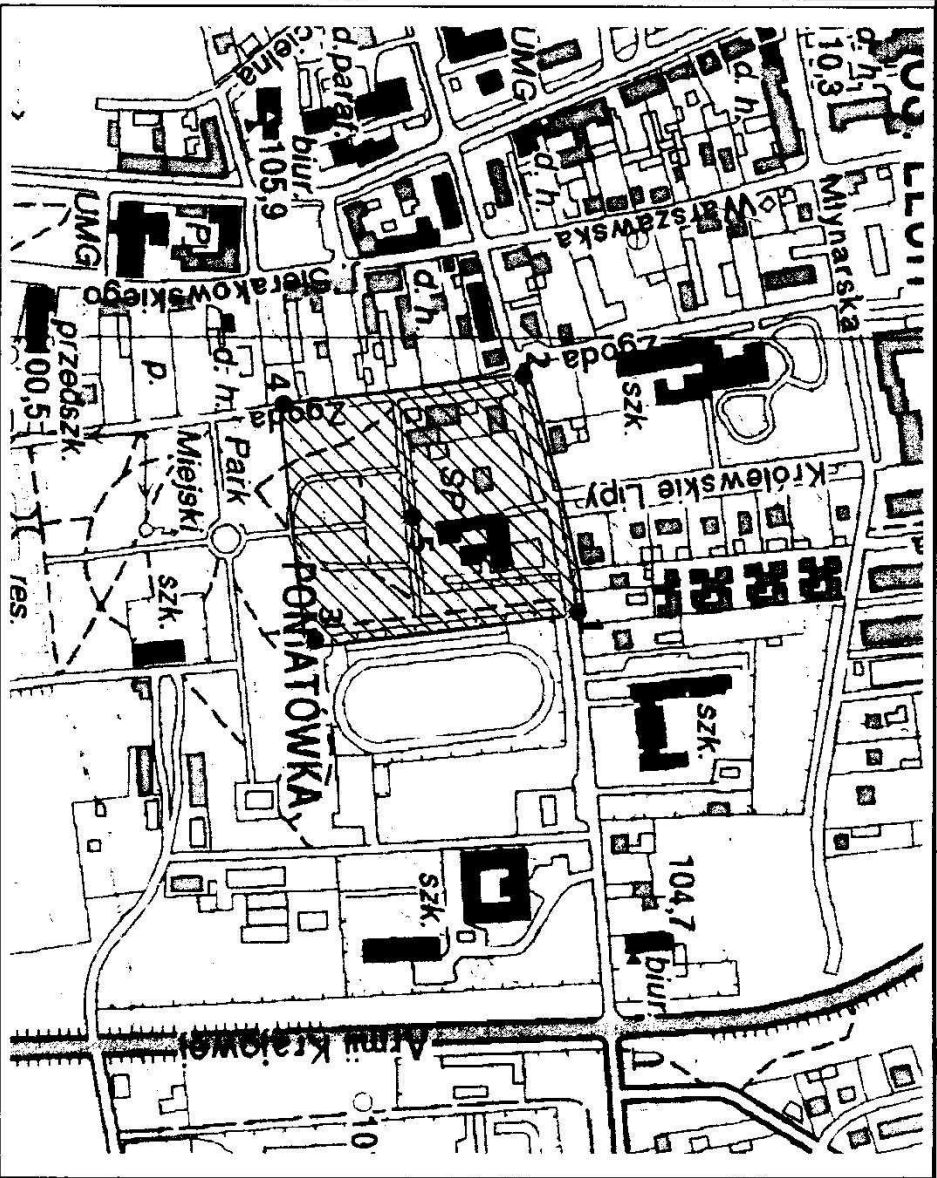
Niniejszy wydruk pisma, na podstawie art. 39³ kodeksu postępowania administracyjnego, nie wymaga podpisu odręcznego. Pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Wydruk pisma stanowi dowód tego, co zostało stwierdzone w piśmie wydanym w formie dokumentu elektronicznego. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby, która pismo podpisała, a także identyfikator pisma nadawany przez system teleinformatyczny, za pomocą którego pismo zostało wydane – w załączeniu.

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	500175.1875929.2239003
Nazwa dokumentu	5133.1.2024 - zawiadomienie o włączeniu.pdf
Tytuł dokumentu	5133.1.2024 - zawiadomienie o włączeniu
Sygnatura dokumentu	WA.5133.1.2024
Data dokumentu	2025-01-13 14:29:43
Skrót dokumentu	ADB8D1C615F03B60A5C5D37B371F972CF6CA0 DDD
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	2025-01-13
Sygnatariusz	Marcin Dawidowicz
Stanowisko	MWKZ
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	E2D 3.124.70.69.
Data wydruku:	2025-01-13 16:40:26
Autor wydruku:	Orłowska Aleksandra

A Z P		KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU ARCHEOLOGICZNEGO LĄDOWEGO										A	T	X	N	W	P	L	
1		LOKALIZACJA										3							
M.		PIASECZNO										UTWÓR GEOLOGICZNY							
Nr stan. w miejscowości		17										luźny							
GMINA		Piaseczno										określenie specjalistyczne							
POWIAT		piaseczyński										zwęzły							
WOJEWÓDZTWO		mazowieckie										torf.-bagn.							
AZP nr obsz.		60-66		nr st.		71						4							
Współrz. geogr.		N 52°25'49,4"		E 20°36'42,3"								DOSTĘPNOŚĆ TERENU							
Nazwa lokalna		38, 53 obr. 20; 1/2, 2, 3, 4, 5/1, 5/2, 6, 7/1, 7/2, 7/3, 7/4, 7/5, 4/6, 7/7, 7/8, 7/9, 7/15, 7/16, 7/19, 7/22, 7/24, 8/18, 8/20, 58/6 obr. 27										niezabud.							
Identyfikator działki ewidencyjnej												X							
Właściciel terenu												X							
5		KLASYFIKACJA FUNKCjonalNO-KULTUROWO-CHRONOLOGICZNA STANOWISKA										teren przemysłowy							
nr funkcja		kultura										określenie bliższe							
1. Rezydencja letnia króla Augusta III Sasa		chronologia I poł. XVIII w.										opis materiałów, obiektów, warstw oraz form terenowych							
6		OPIS OBSZARU STANOW.		7		ZAGROŻENIA						8		9		10		11	
obszern. utrudniona		X bez przeszk.				Zabudowa, uzbrojenie terenu						WNIOSKI KONSERWAT.		WYKONANIE KARTY		WERYFIK. KONSERW.			
pole otwarte		pole zamknięte										niezbędna szczegółowa inwentaryzacja		data (dd.mm,rrrr)		MAZOWIECKI WOJEWÓDZTWO			
nasytanie znaleziskami:		równomiernie										niezbędne badania archeologiczne		autor karty		akceptacja			
jednocentryczne		wielocentryczne										niezbędne działania administracyjne		Aleksandra Orłowska		miejscowość, data			
powierzchnia stanowiska:												9		AKTUALNA OCHRONA		Mazowskie, 15.01.2025 r.			
≤ 1 ar		≤ 0,5 ha		≤ 1 ha		≤ 5 ha		≤ 15 ha		> 15 ha		nr rejestru zabytków				12		ZBIORY I NR INWENT.	
gęstość występowania znalezisk:		X										data wpisu do rejestru		na podstawie danych archiwalnych		miejscę przechowywania		nr inwentarza	
mała		X		średnia		duża								park kulturowy		sprawdził-konsultant AZP			
												plan zagospodarowania przestrzennego							

13	MAPA W SKALI 1: 2000	PUWG 1992	Godło i nazwa arkusza N-34-139-C-C-1	X 508387	Y 609547	15	16	17	17	17	17
14	HISTORIA BADAŃ STANOWISKA (rok/ rodzaj badań/ autor i instytucja)										
2017	archeologiczne badania nieinwazyjne	M. Rzepiński, K. Rzepiński, „RELEVARE”									
2017	archeologiczne badania nieinwazyjne	M. Rzepiński, K. Rzepiński, „RELEVARE”									
2017	nadzór	M. Rzepiński, „RELEVARE”									

15. DOKUMENTACJA

1. Ryciny pałacu Augusta III Wettyna zgromadzone w zasobach Sächsisches Staatsarchiv, Hauptstaatsarchiv Dresden
2. M. Rzepiński, K. Rzepiński, *Sprawozdanie z nieinwazyjnych badań archeologicznych przeprowadzonych na obszarze przyległym do Starostwa Powiatowego w Piasecznie*, Warszawa 2017
3. M. Rzepiński, K. Rzepiński, *Sprawozdanie z nieinwazyjnych badań archeologicznych przeprowadzonych na obszarze Parku w Piasecznie*, Warszawa 2017
4. M. Rzepiński, *Sprawozdanie końcowe z nadzoru archeologicznego sprawowanego realizacji inwestycji zadania z planowaną inwestycją polegającą na budowie elektrogetycznej sieci SN 15 kV i nn 0,4kV oraz kontenerowej stacji 15/0,4 kV w miejscowości Piaseczno, gmina Piaseczno*, Warszawa 2017

16. LITERATURA

1. T. Lalik, *Piaseczno w dawnej Polsce – XV-XVIII w.* [w:] Studia i materiały do dziejów Piaseczna i pow. piaseczyńskiego. Warszawa 1973, s. 11-167
2. T. Zagrodzki, *Piaseczno. Studium historyczno-konserwatorskie*, Warszawa 1983
3. A. Gątkowski, *Pałac myśliwski dla Augusta III Wettyna oraz jego pobyt w Piasecznie na podstawie kwerendy w zbiorach dredeńskich* [w:] *Obiekty zabytkowe w Piasecznie*. O historii i przyszłości. Podsumowanie prac badawczych prowadzonych w 2018 roku na terenie Parku im. Książąt Mazowieckich w Piasecznie, Piaseczno 2021
4. D. Pape, *Przemiany kompozycyjno-przestrzenne terenu dzisiejszego parku w Piasecznie od czasów saskich do II wojny światowej* [w:] *Obiekty zabytkowe w Piasecznie*. O historii i przyszłości. Podsumowanie prac badawczych prowadzonych w 2018 roku na terenie Parku im. Książąt Mazowieckich w Piasecznie, Piaseczno 2021

17. INNE DANE

Współrzędne geodezyjne wg. PUWG 1992:

1. X = 469748,239 Y = 639183,660
2. X = 469710,701 Y = 639023,421
3. X = 469544,427 Y = 639044,588
4. X = 469562,534 Y = 639205,240
5. X = 469641,827 Y = 639118,175